

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupíkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **CA AVEROYA CZECH s. r. o.**, se sídlem Vašátkova 1011/16, Praha 9, zastoupen JUDr. Alanem Vitoušem, advokátem se sídlem Dukelských hrdinů 406/23, Praha 7, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2022, č. j. 6 A 76/2020 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2020, č. j. MHMP 510250/2020, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 11. 9. 2019, č. j. UMCP 14/19/33629/OV/BARK, kterým Úřad městské části Praha 14, odbor výstavby zamítl žádost žalobce o dodatečné povolení stavby „Zahrádkářská chata s pergolou a kůlnou, V Čenku, Praha 9, Dolní Počernice“, na pozemcích parc. č. X v k. ú. D.

II.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) žalobu, kterou tento soud v záhlaví uvedeným usnesením odmítl. Uvedl, že žalobci bylo rozhodnutí žalovaného doručeno dne 20. 4. 2020, a dvoutměsíční

lhůta pro podání žaloby tak skončila v pondělí 22. 6. 2020. Zástupce žalobce však podal žalobu na podatelně soudu osobně až dne 3. 7. 2020. Lhůta pro podání žaloby tak nebyla zachována. Ke konstatování žalobce, že „s ohledem na zákonná opatření s ohledem na koronavirus COVID 19 je lhůta k podání žaloby zachována“ městský soud doplnil, že prominutí zmeškání lhůty podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu (dále též „zákon č. 191/2020 Sb.“), není automatickou reakcí soudů na existenci mimořádného opatření. V každém jednotlivém případě je nezbytné tvrdit a osvědčit, že žadateli bylo mimořádným opatřením provedení zmeškaného úkonu znemožněno nebo podstatně ztíženo. Žalobce přitom nepodal žádost o prominutí zmeškání lhůty v zákonné dvoutýdenní lhůtě od ukončení mimořádného opatření (nouzový stav vyhlášený usnesením vlády č. 69/2020 Sb. byl ukončen 17. 5. 2020), ani kdykoliv poté, a neuvedl ani žádný omluvitelný důvod, který by mu znemožnil či podstatně ztížil podat žalobu včas. Z uvedených důvodů městský soud žalobu žalobce jako opožděnou odmítl.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rekapitulovanému usnesení městského soudu kasační stížnost. Namítl, že městský soud nesprávně interpretoval § 3 zákona č. 191/2020 Sb., jakož i usnesení vlády ČR č. 69/2020 ze dne 12. 3. 2020. Dále není správný jeho závěr, že účinky doručení rozhodnutí žalovaného nastaly dne 20. 4. 2020. Podle stěžovatele tyto účinky nastaly po 3. 5. 2020, žalobu tak podal v zákonné lhůtě. I pokud by však podal žalobu po uplynutí zákonné lhůty, naplnil podmínky uvedené v § 3 zákona č. 191/2020 Sb. V žalobě pouze z opatrnosti uvedl, že lhůta pro podání žaloby byla zachována s ohledem na přetrvávající koronavirová opatření. Městský soud měl vykládat obsah žalobního návrhu zásadně ve prospěch účastníka řízení. Pokud se mu tedy jevila pasáž v čl. II žaloby ohledně zachování žalobní lhůty jako nedostatečná, měl stěžovatele vyzvat, aby svou žádost doplnil. Své závěry o opožděnosti žaloby městský soud nedostatečně zdůvodnil, a nespecifikoval přesně podklady, ze kterých vycházel. Stěžovateli není zřejmé, na základě čeho dospěl k závěru o opožděnosti žaloby, když mu rozhodnutí žalovaného bylo dne 20. 4. 2020 doručeno neplatně, neboť nebylo kompletní. Stěžovatel byl nucen telefonicky urgovat doručení kompletního rozhodnutí, a obdržel je až v týdnu od 4. 5. 2020. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s městským soudem v otázce posouzení včasnosti podané žaloby a navrhl, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

pokračování

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížností je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle konstantní judikatury lze kasační stížnost proti takovému usnesení podat pouze z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004 - 54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65). Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Nejvyšší správní soud se pak může zabývat pouze tím, zda usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné či nikoli. Nedochází tedy k přezkumu námitek směřujících do merita původní věci vedené ve správním řízení.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení okruhu námitek, v němž stěžovatel městskému soudu vytýkal nesprávnou interpretaci a aplikaci § 3 zákona č. 191/2020 Sb. K tomu stěžovatel uvedl, že tam uvedené podmínky splnil. Poukázal na své vyjádření v žalobě stran zachování lhůty a dovozoval povinnost městského soudu vyzvat ho k doplnění důvodů žádosti o prominutí zmeškání lhůty.

[9] Podle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., platí, že *[z]meškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhodnutí o něm. Dle odst. 2 téhož ustanovení pak [ž]ádost o prominutí zmeškání lhůty v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví z důvodu podle odstavce 1 je třeba podat do dvou týdnů od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož plynulo omezení znemožňující nebo podstatně ztěžující učinění úkonu, a je třeba s ní spojit i zmeškaný úkon. Lhůta pro podání žádosti podle věty první však neskončí dříve než dva týdny po ukončení nebo zrušení nouzového stavu.*

[10] V projednávaném případě stěžovatel v žalobě toliko uvedl, že „s ohledem na zákonná opatření s ohledem na koronavirus COVID 19 je lhůta k podání žaloby zachována.“ Spis městského soudu neobsahuje žádné další podání stěžovatele, které by bylo možné podle obsahu považovat za žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby ve smyslu § 3 zákona č. 191/2020 Sb. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti ani žádné takové podání nezmiňuje. Z citované pasáže jeho žaloby je naopak zřejmé, že stěžovatel žádnou žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby ve skutečnosti nepodal a neměl to ani v úmyslu, neboť při podání žaloby (chybně) vycházel z toho, že došlo *ex lege* k jakémusi zachování všech lhůt ve správním soudnictví. Tak tomu ovšem není.

[11] Zákodárce reagoval na problémy, které byly nebo mohou být způsobeny v důsledku opatření přijatých v boji s epidemií nového koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky ve vybraných oblastech spadajících do resortu justice, přijetím zákona č. 191/2020 Sb. Právě v tomto zákoně zákonodárce upravil způsob zachování vybraných procesních lhůt v soudních a správních řízeních v souvislosti s bezprecedentní situací vzniklou v důsledku uvedené epidemie. Nezvolil přitom žádné paušální řešení (například v podobě stavění běhu všech lhůt), jak se zřejmě domníval stěžovatel při podání žaloby. Jednak § 3 zákona dopadá pouze na lhůty, u kterých zákon vylučuje prominutí zmeškání lhůty. Jednou z těchto lhůt je i lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Dále pak zákon svazuje možnost zachování této lhůty v uvedeném ustanovení výslovně s podáním žádosti o prominutí zmeškání lhůty a následným individuálním zkoumáním, zda v daném konkrétním případě došlo ke zmeškání lhůty v přímé souvislosti s mimořádnými opatřeními (krizová opatření přijatá vládou, mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví či krajskými hygienickými stanicemi) a zda povaha těchto opatření byla způsobila provedení úkonu účastníkem řízení znemožnit nebo výrazně ztížit (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 209/2020 - 57). Zákon č. 191/2020 Sb. ani jeho § 3 tedy nelze vnímat jako jakýsi univerzální či generální pardon pro jakékoliv zmeškání lhůty k provedení úkonu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2020, č. j. 6 As 103/2020 - 21, či ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 As 236/2020 - 17). Výstižně tuto problematiku shrnul Krajský soud v Praze v právní větě ke svému usnesení ze dne 26. 5. 2020, č. j. 55 A 43/2020 - 46, č. 4050/2020 Sb. NSS: *„Prominout zmeškání lhůty dle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2, nelze automaticky: žadatel musí naopak tvrdit a osvědčit, že mu bylo provedení zmeškaného úkonu 'znemožněno nebo podstatně ztíženo' v důsledku mimořádného opatření. Žadatel je tedy povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měla zásadní dopad na jeho možnost provést zmeškaný úkon.“*

[12] Městský soud proto nijak nepochybil, pokud s odkazem na § 3 zákona č. 191/2020 Sb. konstatoval, že prominutí zmeškání lhůty podle uvedeného ustanovení není automatickou reakcí soudů na existenci mimořádného opatření. Nezbytným předpokladem pro to, aby mohlo dojít k „zachování lhůty“ ve správním soudnictví, je podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., v níž účastník řízení ozřejmí vážné omluvitelné důvody spočívající v mimořádném opatření, které mu znemožnilo nebo podstatně ztížilo provedení příslušného úkonu. Jak již bylo výše uvedeno, žádnou takovou žádost stěžovatel ve skutečnosti nepodal, natož aby specifikoval mimořádné opatření, v jehož důsledku zmeškal lhůtu pro podání žaloby a označil specifická omezení plynoucí z tohoto mimořádného opatření, která mu znemožnila nebo podstatně ztížila včasné podání žaloby. Podání takové žádosti stěžovatel zjevně nepovažoval za nutné, neboť nesprávně vycházel z toho, že k zachování lhůty dochází automaticky ze zákona. Ostatně i jeho argumentace v kasační stížnosti je v tomto ohledu značně nekonzistentní a pomíjí nejen rozhodovací důvody městského soudu, ale i obsah samotné žaloby.

pokračování

[13] Za situace, kdy stěžovatel ani nepodal žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby, neměl městský soud důvod jej vyzývat k doplnění důvodů jeho žádosti podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Městský soud nebyl povinen, ba ani oprávněn, domýšlet za stěžovatele existenci případných omluvitelných důvodů, pro něž došlo ke zmeškání lhůty pro podání žaloby (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 4 As 27/2022 - 33). Nadto z výše uvedeného vyplývá, že je odpovědností účastníka řízení tvrdit a osvědčit existenci vážných omluvitelných důvodů spočívajících v mimořádném opatření, které mu znemožnilo nebo podstatně ztížilo včasné podání žaloby.

[14] Nejvyšší správní soud musí však dát stěžovateli částečně za pravdu stran určení okamžiku, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí žalovaného. Ze správního spisu, konkrétně pak z doručanky přiložené k „Přehledu odeslaných zásilek“ ze dne 15. 4. 2020, vyplývá, že stěžovateli bylo rozhodnutí žalovaného doručeno do datové schránky již 9. 4. 2020, a nikoliv až 20. 4. 2020, jak uvedl městský soud. Uvedené pochybení městského soudu však nemá vliv na zákonnost jeho usnesení, neboť jde zcela zjevně k tíži stěžovatele při posuzování včasnosti jeho žaloby. Jelikož pak městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel podal žalobu opožděně i za situace, kdy považoval za okamžik doručení rozhodnutí žalovaného den 20. 4. 2020, tím spíše je daná žaloba opožděná, jestliže lhůta pro její podání začala běžet již dne 9. 4. 2020.

[15] Námitku stěžovatele, že mu bylo rozhodnutí žalovaného doručeno dne 20. 4. 2020 neplatně, neboť mu žalovaný nedodal kompletní rozhodnutí, k čemuž došlo až po telefonické urgenci v týdnu od 4. 5. 2020, shledal Nejvyšší správní soud za ryze účelovou a nepravdivou. Z ničeho nevyplývá (a stěžovatel tuto skutečnost ani nijak nedokládá), že by stěžovateli bylo rozhodnutí žalovaného doručeno až po dni 4. 5. 2020. Správní spis neobsahuje ani žádné indicie k tomu, že by stěžovateli mohlo být rozhodnutí žalovaného doručeno „nekompletní“, a že by musel žalovaný svůj postup sanovat jeho opětovným doručováním. Ba co víc, nekompletnost doručovaného rozhodnutí žalovaného nevyplývá ani z žádných podání stěžovatele. V podání ze dne 20. 4. 2020, které stěžovatel označil za „Rozklad proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 08. 04. 2020, č. j. MHMP 510250/2020“, se stěžovatel nikterak nezmínil o tom, že by mu (dosud) nebylo doručeno kompletní rozhodnutí žalovaného. Zároveň proti rozhodnutí žalovaného v uvedeném podání věcně argumentoval a dokonce jako přílohu tohoto podání, které bylo žalovanému doručeno dne 23. 4. 2020, přiložil kompletní rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel nikterak nepoukázal na nekompletnost doručovaného rozhodnutí žalovaného ani v žalobě, byť si byl zcela zjevně vědom toho, že žalobu podává v době, kdy již standardní lhůta pro její podání uplynula (viz výše). Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatel nikterak nedoložil své tvrzení, že mu bylo rozhodnutí žalovaného řádně doručeno až po dni 4. 5. 2020, a tato skutečnost ani nevyplývá ze spisového materiálu. Z uvedených důvodů shledává Nejvyšší správní soud rovněž tuto námitku za nedůvodnou.

[16] Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[17] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný,

proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu